

Svět vědy záhadný i zábavný

Vlastní jména okolo nás – osobní jména Literární onomastika

Mgr. Jaroslav David, Ph.D.

Katedra českého jazyka Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě

Kontaktní e-mail: jaroslav.david@osu.cz

Web: www.osu.cz / www.jardavid.ic.cz

SLOVNÍK POJMŮ	
	Jméno označující jedinečný objekt, např. osobu, město, firmu či instituci, např. Opakem je apelativum/obecné jméno , např. Studuje je lingvistická disciplína onomastika.
	Vlastní jméno lidské bytosti (osobní jméno), např.
	Dědičná součást osobního jména, která je neměnná a má úřední podobu, např.
	Zeměpisné jméno, např. název města, vesnice, řeky, pohoří, ulice, např.
	Neúřední, doplňkové osobní jméno, které je většinou posměšné a charakterizuje svého nositele, např.
	Tzv. druhé, doplňkové jméno, které až do zavedení příjmení, rozlišovalo lidi se stejným rodným jménem, např. Na rozdíl od příjmení nebylo stálé (standardizované) a dědičné.
	Osobní jméno, které charakterizuje postavu v uměleckém textu, např.
	Ve starší terminologii domácká či mazlivá, ale obecně jakákoliv citově zabarvená podoba jména, např.

Přiřaďte termíny k jejich vysvětlení:

příjmení hypokoristikum antroponymum onymum/proprium

příjmi přezdívka toponymum mluvící jméno

Literatura:

-
-
-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚKOL 1

V souvislosti s literární onomastikou se hovoří o **romantické** a **realistické poetice vlastních jmen** v textu. Pokuste se přiřadit jména postav k danému typu poetiky a vysvětlete, jaká jsou její specifika.

doktor Kazisvět

hrabě Monte Christo

pan Hastrman

Michelup

inženýr Prokop

Josef Novák

Lenka Stříbrná

Katka

Matěj Brouček

Paul Baumler

René Skalský

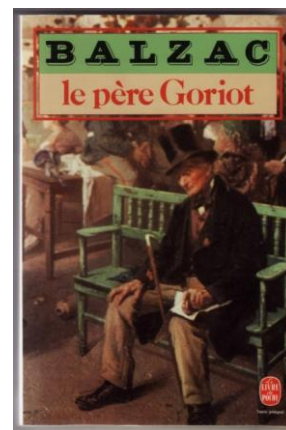
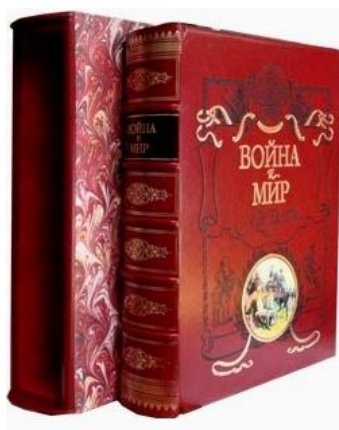
Hordubal

světoznámý dramatik Hejl

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚKOL 2

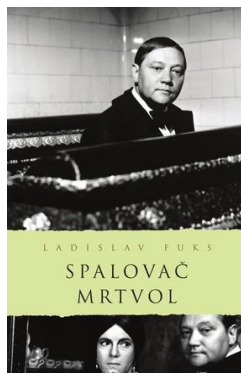
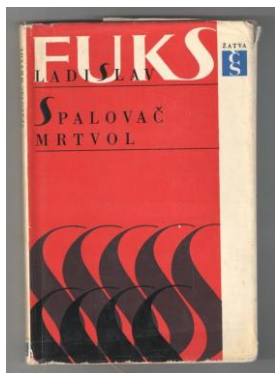
Překlad titulu díla i vlastních jmen postav musí řešit dilema: doslovnost x funkční ekvivalent.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚKOL 3

Spalovač mrtvol – rok vydání adaptace

Jména postav

.....

.....

.....

.....

.....

.....

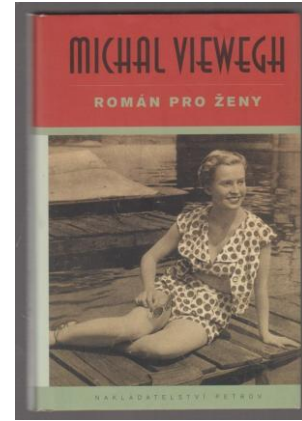
.....

.....

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚKOL 4

Román pro ženy – rok vydání adaptace

Jména postav

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚKOL 5

Představte si, že píšete román nebo televizní scénář seriálu ze školního prostředí. Pokuste se vymyslet jména následujících postav:

Mladý zamilovaný pár, kluk a holka

Učitelka češtiny, asi 50 let, přísná, ale sympatická

Mladý začínající učitel

Běžná česká rodina

Studentka, která je hezká, ale je potvora a není kamarádká

Starý profesor matematiky, hodný pán

Bláznivý učitel chemie, asi 35 let

Sympatický student, líbí se holkám

Nesympatický student, podlézavý šprt

Hodná a milá babička, bývalá herečka

Mladá Američanka, lektorka angličtiny